

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging van het Besluit langdurige zorg en het Uitvoeringsbesluit WMO 2015

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vindt u op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

- Met de inwerkingtreding van de Wet aanpassing box 3 per 1 januari 2021, is het heffingsvrije vermogen verhoogd van € 30.846 naar € 50.000, of met een fiscaal partner van € 61.692 naar € 100.000. Een aanpassing van de hoogte van het heffingsvrije vermogen werkt door in de grondslag sparen en beleggen. Zonder nadere maatregelen zou het daarmee ook doorwerken in de hoogte van de eigen bijdrage op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).
- Uitgangspunt is dat bij een herziening van de eigen bijdrage, de bijdrage wordt gerestitueerd over ten hoogste 36 maanden. In de praktijk is gebleken dat door externe factoren, die niet aan de verzekerde of cliënt te wijten zijn, maar te maken hebben met sectorale wetgeving (bijvoorbeeld voortvloeiend uit fiscale wetgeving) of uitvoeringsprocessen (vertragingen of fouten), soms geen volledige restitutie kan plaatsvinden, door de beperking van 36 maanden.
- Gemeenten kunnen cliënten in bepaalde situaties vrijstellen van de eigen bijdrage. Gemeenten kunnen deze vrijstelling niet met terugwerkende kracht aanleveren bij het CAK. Uit de praktijk blijkt echter dat er situaties zijn waarin het wel wenselijk is om een vrijstelling met terugwerkende kracht in te laten gaan. Allereerst loopt de gemeentelijke administratie en het doorgeven van de vrijstelling aan het CAK vrijwel altijd achter op de datum van het toekennen van de vrijstelling. Daarnaast blijkt dat een factuur van het CAK voor sommige cliënten aanleiding kan zijn om verder af te zien van Wmo-ondersteuning. Om te voorkomen dat de cliënt zorg gaat mijden of om schulden te voorkomen, kan een vrijstelling met terugwerkende kracht wenselijk zijn.

2. Wie zijn betrokken?

- Voorliggende AMvB is afgestemd met het CAK, omdat het CAK de eigen bijdrage berekent en int voor zorg en ondersteuning op grond van de Wlz en de Wmo.
- Het onderwerp gemeentelijke vrijstellingen is afgestemd met de VNG, omdat de VNG de belangen van gemeenten behartigt. Daarnaast zijn voor dit onderwerp ook een aantal gemeenten geconsulteerd.
- Cliënten en verzekerden die een eigen bijdrage betalen. Zij vormen de doelgroep van deze wijzigingen.

3. Wat is het probleem?

- De hoogte van het heffingsvrije vermogen werkt door in de grondslag sparen en beleggen. Zonder nadere maatregelen zou het daarmee ook doorwerken in de berekening van de eigen bijdrage op grond van het Besluit langdurige zorg (Blz) en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (UvB Wmo 2015). Hierdoor zou de eigen bijdrage lager uitvallen dan is beoogd.

- In de huidige situatie kan soms geen volledige restitutie plaatsvinden naar aanleiding van een herziening van de eigen bijdrage, terwijl de oorzaak hiervan niet altijd aan de verzekerde of cliënt te wijten is.
- Doordat een vrijstelling voor het betalen van een eigen bijdrage niet met terugwerkende kracht kan worden verleend, bestaat het risico dat cliënten zorg gaan mijden. Daarnaast loopt de gemeentelijke administratie en het doorgeven van de vrijstelling aan het CAK vrijwel altijd achter op de datum van het toekennen van de vrijstelling.

4. Wat is het doel?

- De Wet aanpassing box 3 bevat maatregelen om de doorwerking van de verhoging van het heffingvrije vermogen in de genoemde regelingen te voorkomen. Voorliggend besluit geeft nadere uitvoering aan deze maatregelen voor de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage voor de Wlz en Wmo beschermd wonen en minimabeleid. Met deze wijziging wordt de vermogensgrondslag voortaan bepaald aan de hand van de rendementsgrondslag in plaats van de grondslag sparen en beleggen. Hierdoor blijft de eigen bijdrage min of meer gelijk aan de situatie van voor de verhoging van het heffingvrije vermogen.
- Met deze wijziging krijgt het CAK de mogelijkheid om de eigen bijdrage te restitueren over een langere periode dan 36 maanden, indien er sprake is van omstandigheden die niet aan de verzekerde of cliënt te wijten zijn.
- Doel is om terugwerkende kracht mogelijk te maken bij vrijstellingen van de eigen bijdrage. De vrijstelling kan tot 36 maanden terug door gemeenten worden aangeleverd bij het CAK. Hiermee wordt aangesloten bij de hoofdregel dat een termijn tot 36 maanden kan worden herzien. Op deze manier worden gemeenten maximaal ondersteund bij het bieden van maatwerk.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

- Met de inwerkingtreding van de Wet aanpassing box 3 per 1 januari 2021 is het heffingvrije vermogen verhoogd van € 30.846 naar € 50.000, of met een fiscaal partner van € 61.692 naar € 100.000. Een aanpassing van de hoogte van het heffingvrije vermogen werkt door in de grondslag sparen en beleggen. Zonder nadere maatregelen zou het daarmee ook doorwerken in de hoogte van de eigen bijdrage op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).
- De herziening van de termijn voor restituties wordt verlengd van 36 maanden naar onbepaalde tijd voor zover het feit dat een te hoge eigen bijdrage is betaald niet te wijten is aan de cliënt. Dat geeft meer beleidsvrijheid om ten onrechte betaalde bedragen terug te storten.
- De mogelijkheid voor gemeenten om met terugwerkende kracht een vrijstelling aan te leveren geeft gemeenten meer beleidsvrijheid om kwetsbare burgers te ondersteunen. Als er niks wordt gedaan, dan zouden cliënten in sommige gevallen wel een eigen bijdrage verschuldigd zijn, terwijl de gemeente een vrijstelling beoogd. Dit kan leiden tot zorgmijding en schulden.

6. Wat is het beste instrument?

Wetgeving is het beste instrument om de beschreven doelen te realiseren. Aanpassing van het Blz en het UvB Wmo 2015 is hiervoor noodzakelijk.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Er zijn geen gevolgen voor de administratieve lasten van burgers of bedrijven. De aanpassing van de rendementsgrondslag heeft gevolgen voor de administratieve lasten

van het CAK. Er zijn geen gevolgen voor het milieu.